

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фонтини у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат песарски с поштарином. За Босну, Хрестовину и Стару Србију 60 гроша турских, јан турске поштарине, коју предбројници сами плаћају.

Број 21.

Предлату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуњу, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилаетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају паручбине.

ПОШТИ АУСТРИЈСКОЈ У БЕОГРАДУ.

Наш лист, који предајемо Недељом после подне пошти, раздаје се у Београду Средом, кад кад тек Четвртком. Питамо управу поште аустријске у Београду за узрок томе поступку убиточном по наше подuzeће. То чинимо с тога јавно, да би уједно читаоце известили, да до нас није кривице, и да ћемо нужне у том погледу кораке чинити, да таково што нечувано престаје.

Уредништво
„Земунског Гласника.“

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Друга овогодишња четврт претплате на „Земунски Гласник“ почиње месеца Априла. С тога учтиво позивамо оне, којима истиче рок пренумерације с концем овога месеца, да исту обновити изволе.

Тромесечна претплата износи:

За Аустрију . . . ф. 1.25

За Србију . . . 15 гроша

уједно с поштарином.

Уверавамо поштоване читаоце своје, да не жалимо труда, да наш лист све бољим постане и да сзве више одговори својој задаћи. Како будемо уклонили неке техничке сметње, умножићемо садржину листа знатно

Уредништво.

ЕКОНОМНА ЗАДРУГА У ЗЕМУЊУ.

(Свршетак)

„Из тога ће вис. ратно министарство видети, да се то земљиште из два велика неједнако зидом подељена дела састоји. На једној страни има пет мањих зграда, а на другој три такве исте. Неке од тих употребљене су за време за школе. Кад би нам се дакле дао један део тога земљишта, онда би ми у толи-

ке у добиту били, што би се с мало новаца, које би само друштво набавило, те зграде за пољску радњу удесило.

С тим би били задовољни и не би тражили никакве друге помоћи, а тиме би се уштедиле материјалне жртве ерару у данашњем финансијском стању. То би нам земљиште дало прилику, да би се, са свим близу вароши, могли учити, како се свила, воћнаци, бапте и виногради подижу и негују, па ту би онда чланови друштва могли и своје зборове држати, ту би се могло саветовати, па одмах и у пракци што покушавати, а управитељ би могао школеку младеж поучавати. У том би случају политичка општина, свена свога задатка, прискочила друштву потребним новцем у помоћ. О томе смо напред уверени, јер знамо да је општина знатну помоћ дала само за подизање воћарства, која је на жалост на незгодном месту.

Кад би нам се један део конгумацког земљишта дао, од прилике 6—8 јутара, конгумацу би опет остало довољно простора са многим магацинима, и за бапте чиновницама.

У случају да нам вис. ратно министарство задовољи молбу нашу, то смо напред пуно уверени, да ће тај завод бити од велике користи не само за варош Земуњ, него и за целу околину, јер њихова деца долазе у варош у школу. Пољска привредност јако ће се подићи. И онда ће моћи она деца, што у Крижевци уче пољску привреду, у овом заводу на годину дана на пракци доћи.

Као што се из нацрта те земље види, кога министарству подносимо, десна страна конгум. земље, па којој је сада школа, сасвим је непотребна конгумацу, а оне зграде, које су сасвим опале, мораће се саме срушити, ако се не употребе и не доведу у ред. Лева страна са сво-

јим многим магацинима са свим је довољна за највеће потребе конгумацу.

Најпосле имамо приметити, да у Земуњу доста душевних сила има, које би у заједници успешно могле радити за друштво.

У Земуњу има много изражених људи са различних страна наше царевине и у различном занимању. Искусством својим могли би они друштву користити. Осим тога има и у самом Земуњу људи, који много земље имају, па су изражени и занимају се пољоделством. И они ће бити у друштву, и помоћи ће делом и саветом.

Напоследку ваља нам још и то споменути, да у Земуњу од неког времена излази недељни лист на српскоме језику, који ревностно и хвале вредно разматра наше друштвено и економно стање. Па јављајући у том листу радњу друштвену, народ би се тиме знаменито користио. А у интересу самога уредништва било би, да лист свој увелича, како би могао сву радњу и резултат радње друштвене саопштавати.

Почели смо наш лист са чланком о оснивању економних задруга, а особито са обзиром на Земуњ. Ствар је важна и дубоко засеца у наше друштвене одношаје. С тога заслужује да се са сваке стране добро промотри. Ми ћемо већ имати прилике, да се опет вратимо на то. Особито ћемо поново доказати, да је потребно, да економно друштво свепривредне факторе ове вароши узима у обзир, јер треба посредством асоцијације до више радње да дође. Чисто је смешно, кад запатлијске задруге овде и на другом месту са економнима упоређују, јер ове не само да занат не подижу, него још сметају његовом развићу. Зашто, то ћемо другом приликом казати.

Земун. Првог. Априла п. р. ступише нове наредбе за војену границу у живот. Почем се они одчести и на комунитете односе, то је наш г. Градоначелник сазвао општинско заступништво, да се њему исте прочитају и до знања ставе. Ми смо већ нове те наредбе саопштили у овоме листу. Другом приликом вратићемо се на њих, пропратећи их с нашег гледишта и у смислу нашега програма. Засад говорићемо толико, колико то изискује извешће о поменутом састанку општинара.

Једно од важнијих опредељења тих наредби јест то, што је земаљском језику шире поље при јавној управи уступљено. Наш је магистрат усљед тога наредио, да се протоколи за примирителни суд, за полицијне расправе и пр. печатају и у српскоме језику, као што је ономад у Петак први пут на примирителном суду протокол у том језику, вођен.

Још једну добру промену по нашу варошку управу имамо да споменемо, која ће за неколико дана у живот ступити. Одеад ће како у Горњој вароши тако и у Францталу по један полицијни званичник ставити и у опредељеном делокругу службу вршити. Ова децентрализација у управи целиходна је, и доиста се чудимо, што није још одавно уведена. Они ће расправљати расправе, које по закону не спадају у делокруг магистратски, па се не морају седнично решавати. Полицијна служба уопште, поглавито пољска полиција моћиће се усљед оваквог устројства боље и точније вршити. Колико то вреди, знаће сви они, којима је позната досадашња недовољност у вршењу ове службе.

(Општинско веће 21. Марта) У Четвртак беше опет састанак варошког заступништва нашега с тога, да му се читају наредбе за војену границу изишавше. Г. Градоначелник је председавао, а варошки адјункт г. Орељ водио је протокол. Од магистрата су ту били магистратски саветник г. П. Петровић и сва четири варошка заступника. Општинара је било деветнаест. Седница се одпочела у 10 часова.

Госп. Градоначелник рече, да је вар. заступнике поглавито с тога сазвао, да чују нове наредбе, с којим је њ. в. пресветли владаоц обдарно војену границу, и да се посаветују о извршавању њиховом, у колико се односе на ову варош. Г. Орељ на то прочита по

реду речене наредбе и министеријално упутство за извршавање истих.

Прва точка тих реформа наређује, да се земаљски језик писмено употреби код примирителног суда, код других сесија купанијских и комунитетских магистрата, као и у честим општинским пословима. У средњим и главним школама у граници одеад ће се земаљском језику при предањима предмета већи простор уступити. Ова точка јасно говори о употребењу земаљскога језика, рече г. Градоначелник, и лако се може извршити у општинама, у којима сви становници говоре једним језиком. Но у местима као што је Земун, где много има становника Немаца, ваља узети и ове у обзир. Истога бијажу мњења и општинари, признавши потпуну паритету оба језика у личним стварима, и по дужем разговору закључило се, да се код примирителног суда и полицијних расправа води протокол у језику оптуженога, али само у српском или немачком језику. У политично-административним стварима имају се решења издати у оном језику, у ком је прошња предата, такође само на српском или немачком језику. Службени пак језик општинског већа јест српски.

Живосну дебату изазвало је питање, с којом ће се азбуком писати, са кирилицом или латиницом. Г. Градоначелник примећује, да мање више сваки земунски Немац зна српски језик, али мало њих знају га читати и писати. Небили дакле, рече, практично било, да се у ово прелазно време употреби латиница? Већином су општинари били противног мњења. Општинар г. Ивић рече, да се Срби служе са кирилицом, зато треба да се и службено с том азбуком пише. Према јест, рече, сад прелазно време, то се већ неколико година у главној школи народни језик са кирилицом учи писати, и сав се млађи нараштај служи тим писменима у народном језику. Закључи се, да се службена писма и протоколи пишу са кирилицом.

Као што је речено, ове реформе зактевају, да се народном језику и у школи уступи већи простор него досад, но почем по постојећим наредбама варошко заступништво нема непосредног утицаја на школе, то оно ипак топло препоручује магистрату, да би овај настојавао, да се у смислу нових наредби што пре народни језик у школама заведе. Том приликом препоручује општинар г. парох Ник. Савић, да се на то pazi, кад се буду нови учитељи за трећи разред реалке поставили, да су Срби или бар да знају темељно језик српски.

Према су све поједине точке нове наредбе и упутства за извршавање истих прочитане, то је заступништво само још ону точку узело у претрес, која прописује, да при криминално-судским седницама и два грађана имају бити с правом гласања. Наредба опредељава, да се ови узимају не само од варошког заступништва, него и из осталог грађанства. Решава се, да један одбор начини списак од оних грађана, који имају моралну и умну квалификацију за тај посао. Који ће

од тих грађана позвани бити за чланове тог суда, решаваће коцка.

Још имамо споменути, да су се неки општинари Немци нашли узнемирени, над се у де ати о језику поведе реч, да се има у свим школама завести српски језик, на ком ће се предавати предмети. Позивајући се на паритету, која се и досад у народним школама, особито у верозаконској науци упражњавала, зактеваше, да њихова народност буде обезбеђена бар у цркви и у основној школи, почем то неискључује, да се српски језик у школи не учи. Већина општинара и сам г. Градоначелник уверише их, да немају узрока, бојати се за своју народност, прво с тога, што је земаљском језику само у главним и средњим школама, које држава издржава, већи простор опредељен, основне народне школе остају у погледу на језик као досад; друго што ће се и у већим школама религија предавати у језику ученика. По том их цело заступништво уверавало, да ће се свагда братски чинити што равноправност изискује.

Школска комисија српска предала је заступништву претставку, коју је општинар г. др. Миланковић прочитао и која овако гласи. „Познато је, да деца кад из основних школа изиђу и као шегрти на занате или трговину дођу, заборава све што су у школи научили, тако да после као одрасли људи мало или ни мало читати ни писати не знаду, рачунати заборава, пак ни имена свога потписати не знаду. Чује се како се тако одрасли људи од занација тешко жалују, што све у школи научено заборавише, зато, што као шегрти прилику немадоше у школи научено повторити и даље се изобразити. Зато потп. чланови шк. ком. увидели су, да је прека нужда и потреба, да се заведе и да у живот одма после ускршњи празника ступи школа за шегрте занатлијске и трговачке у недељним и празничним данима. У њој би пречастни светшеници: Господин Никола Савић и капелан г. Руварац, науку христованску и библичне повести предавали, а учитељ гл. школе поуке давао би у читању, писању, рачуници, практичној стилистици и у колико би се дало од природне и екомичне науке: о скотоводству, земљеделству, виноделству, свиларству и т. д.

Из ових узрока обраћају се чланови шк. комисије на сл. варошко заступништво с том молбом, да би важност предмета у претрес узело и овај, предлог наш одобрити изводело који ће нам децу и од деморализације спасти и њима и целој вароши на корист бити. Да би пак успех имала ова школа за шегрте, то молимо, да би сл. Магистрат свима трговцима и занацијама овдашњим налог издао, да би сваки свога шегрта сваке недеље и празника од 2 до 5 часова после подне у школу шиљати имао. Чланови школске комисије подмагаће ово подухеће у свему, да би боље напредовати могло. Предлажући сл. вар. Заступништву, да ова школа после Ускреса у живот ступи, молимо, да би по учивеном успеху, који ће се при испитима видети, на-

града за труд учитељски у своје време о-
предежала.“

Услед ове претставке породи се жестока дебата између неколико њих општинара. Трећи варошки претставник г. С. Марковић рече, да за трговачке ученике није толико од потребе недељна школа, јер су мање-више писмени и имају у самој послу своје прилику још боље се дотерати. Недељна школа служиће им за изговор, па ће уместо да се уче, пуштити и друге безпослице терати, јер ко ће их контроловати. Он држи, да би потребније било, да се заведе трговачка недељна школа, у којој би се трговачким шегртима трговачка знања предавала, и при којемби предавању сваки пут по један трговац присуствовао, да контролу води. Општинар г. Ивић одговори на то да он о тој ствари друкчије мисли. Ученици како занатлијски тако и трговачки потребни су настављења, и прека је нужа да недељно школовање ученици набуздавају. Не само трговачки ученици него и многи трговци оскудевају, рече, у потребном знању, што посведочити може писмица, која се у њега налазе. Од таквих трговаца шегрти немогу се научити онога, што би у недељној школи учили, која је и законом прописана, ал' се на жалост овде у Земуну ти закони не упражњавају. И он је тога мишља, да трговачки шегрти трговачка знања себи прибавити морају, но без поуке у недељним школама и без настављења нормалних наука, немогу до онога изобразења доспети, које је нужно, да би трговачке науке могли схватити. Али тај предмет види му се да је такав важан, да га ваља у посебној седници претрести, зато чини предлог, да се тога ради заступништво што пре скупи и искључиво зато позове. Предлог г. Ивића био је примљен.

Видело се још о неким предметима мало важним, које због ограниченог простора само споменути можемо.

У Четвртак по подне имали су чланови школске комисије састанак и саветовали се са учитељима, како би се до боља успеха овога другог течаја школског доћи могло. Опрепонама, које су добром успеху на путу стојале, и начину како да се ови уклоне договарало се. Једна од главнији препона била је, што се често школска младеж употребљавала при погребима за пратњу у школски часова, тако да су учитељи са својом школском децом досад често у време часова школски прекинула учења своја и на пратњу упућени били да иду. Чланови школске комисије предложише нашој црквеној општини, да се одсад деца у време школске часове неупотребљавају, које се и законом забрањује. Тако се саветовало и о том да се деци, која најбољи успех покажу, награде дају, сиромашнима да се у помоћ притече обућом и оделом, да и недељ-

ни и месечни испит држе, како би се чланови школске комисије боље о успеху деце уверити могли, и да се прописани начин предавања точно обдржава. — Увидила се и прека нужа, да се школа за шегрте трговачке и занатлијске заведе, и ради тога се обратили чланови школске комисије заступништву наше варошке општине са молбом, да одма после ускршњи празника у живот ступи ова школа. (Види извештај о седници варошког заступништва.) Надамо се да ће важност овог предмета увидећи наша општина својски се зато заузети и достојно предлог овај школске комисије уважити. — Још у јесени 1865. намеравало се, да се заведе овде недељна школа за ученике трговине. Тадашњем магистратском позиву на преставништво трговачке задруге о мњењу истога у тој ствари ово се живосно одазвало, доказивши преку нужду таквога настављења наше трговачке младежи. Незнамо узрок, зашто је тада ствар заспала. Надамо се, за сад неће то подузеће остати само пројект, него да ће одма после ускрса ступити у живот. Радујемо се енергичној иницијативи школске комисије, и у толико више надамо се лепоме успеху, што заједнички ради са гоесподом учитељима. Кад се све чињенице сложе у раду мора бити резултата.

— Светковина врбице беше јуче проведена при најлепшем пролетном времену на општу радост дечију. Под доиста хармоничним звонима звона на старој цркви пошла је одонуд литија по досадашњем реду на ледину пред београдском капијом, где се је врбица узело, па се истим путем вратила у варош. — Овом приликом приметили смо, да би добро било, да су сокаци чистији.

— Инвалидски фонд у Србији установљен је 1863 г. Кнез Михајило ударио му је темељ прилогом од 300 дуката. Свршетком прошле године имао је тај фонд по извештају званичних „Српских новина“ прихода 526.696 гроша и 28 пара порески, а расхода 14.313 гр. 23 пр. пор. Остаје дакле чисте готовине 512.383 гр. 15 пара порески или 18.299 дуката ц. И то се све стекло од 1. Дек. 1863. г. до конца 1867. рачун. г.

— Угарски сабор опет се састао. Више важних закона стоје на дневном реду, међу којима и закон о

народностима. И предлог закона о угарским новцима преправљан е. Пре неки дан, на састанку депутираца у клубу, министар финансије показао је пробе од угарских сребрних новаца од 10 и 20 новчића, који ће се ковати, како сабор буде примио закон, а цар га потврди.

— У угарском сабору јавио је председник, да му је стигло питање од председника хрватскога сабора, кад ће се састати региколарне депутације. Избор угарске региколарне депутације био је 23. Марта.

— На части некој ту скоро у Дебрецину рече Перцелу један беседник: Реци, јеси ли још онај, који си био; ако ниси, онда нас остави, јер и ми тебе остављамо. Ми поштујемо твоју прошлост, али садањост твоја заслужује неповерење, јер си био у делегацији. Даље је искао говорник од Перцела, да поврати народу слободу.

— Карло, кнез румунски наручио је неке топове у Прусској. Половину је већ примио, као што говоре, у Румунској се нагло оружа.

— Царским указом укида се управна комисија за унутрашње послове у Пољској. Све долази под руску власт. Тиме је Пољска савршено изједначена са осталим земљама руске државе.

— У Белгији, у вароши Шарроа и околини, где много раденика у фабрикама и мајдана има, дошло је до сукоба између раденика и војске, која беше послата у помоћ жандармерији ради одржања мира. Раденици устадоше с тога, што по садашњој скупоћи немогу излазити на крај са својом заслугом, те тражише већу плату. Они су почели палити и разоравати фабрике. Најновије вести јављају, да су немири престали, да су од чести раденици опет стали радити, али велико врење међу њима још једнако траје. При сукобима са војницима погинуло је 7, и рањено 13 лица.

— Кажу да је Турска наручила неку лађу у Енглеској за 100.000 ф. штерл. која ће све досадашње оклопнице надмашати.

Беч, 23. Марта. (Телегр.) Банатска шеница 83 фунт., у Бечу 7 фор., у Ђуру 6.80—95. Маџарска раж у Бечу, 77/80 фунт. 4.75, аустријска, 80 фунт 5 фор. Словачки јечам у Бечу 70.72 фунт. 3 до 3.15. Зоб, маџарска (транзито) 45 фунт. 1.88, 50 фунт. 2.20. Промета у шеници 15000 мерова.

Пешта, 23. Марта. (Телегр.) Цене су сталне. Српско жито за Мај-Јуни до 5.80, готова роба 10—15 новчића скупља. Домаћа роба 84-фунташка 6.20—25 пол-цента. Кукуруз, готова роба 2.80 до 3 фор., за Мај-Јуни нуде по 3.10, по нема узимаоца. Јечам као и пре. Зоб 6 новчића нижа, по 1.60.

Земун. Извештај обрта Земунске штедионице мес. Марта 1868. п. р.

А. Новчана радња.

Примање.

Пређашња готовина благајне	ф	21100 85
Разни улози	"	8755.18
Исплаћени зајмови	"	2—
Камате од зајмова	"	147 02
" " меница	"	125 89
" " зајма на залог	"	5 30
Доходак од штампарских ствари	"	10 90
Провизија и писарина	"	90 27
Непосредна штемпларина	"	—40
Свега	ф.	30237 81

Давање.

Зајмови	"	6192.—
Ескамт. менице	"	8650.—
Зајмови на залог	"	345 —
Плата званичницима	"	116 65
Разни трошкови завода	"	50.—
Набава разни намештаја	"	665.—
Готовина у благајни *)	"	13919.16
Свега	ф.	30237.81

Б. Радња с документима.

Примање.

Ескамптиране менице	"	8650.—
Приватне обвезнице	"	
1. одељење А.	"	6492.—
2. " Б.	"	8300.—
Залози	"	4001.42

*) Од које је већ 6982 ф. 25 н. као зајмови на непокретна добра одобрено.

Земун, 23. Марта. Од Априла подпадају поште и телеграфска надлежатељства у граници под државно војено министарство. У Земуну је установљен инспекторат поштански, коме су подчињене све поште у граници од Оршаве до Сења. Данас је дошла односна уредба и поштанске марке у вредности од 50.000 форинги, јер ће од сад пограничне поште од овдашњег инспектората добијати потребу своју у маркама.

И телеграфски инспекторат установљен је у нашој вароши, за сад привремено.

Паробродско друштво издало је нови ред за пловидбу путнички лађа, што плове крај српске обале. И пештанске лађе полазе од Земуна у исте дане у 6 сахати у вече, уместо у поноћи, и то непосредно, дакле се не прелази на другу лађу код Новог Сада.

Општа тужба чује се у публици због скупоће меса. Од четири дана плаћамо фунту говеђине, доста хрђаве, по 22 новчића. Месари веле, да су морали подићи цену од меса, што је марва покупила услед двадесетог дневног контумацирања марве, јер се у неким местима у кнежевини Србије појавила марвена болест. Увоз кожа од говеда из Србије сасвим је забрањен.

Од ране имам ове цене на нашој пијаци означити. $\frac{3}{4}$ жита 5.40 — 60, наполица 4.90, јечам 2.80—90, зоб 2.10—20 меров. 100 ока кукуруза 6.—6.30. Промета било је прилична. Продао се око 1000 мерова жита, 300 јечма, толико и зоби. У кукурузу слаб је био довоз.

Београд, 22. Марта. (о. д.)

Ваш лист поклања пловидби Моравом ону пажњу, коју важност њезина по продукцију и унутрашњу трговину заслужује. Ево вам најновији резултат покушаја г.г. Карабиберовића и Деспинића, којих су лађе, као што јависте у прошлости, пре неколико дана пошле уз Мораву по рану. Лађе су те сретно дошле до Ђуприје, где беху натоварене по две са 20.000, и по две са 50.000 ока ране. Оне су се кренуле од Ђуприје, и данас су већ прошле и Свилајнац. Пловећи низ воду, једна је имала малу штету претрпети. Неда се описати радост народа у Ђуприји, кад је видео на Морави лађе из Дунава са српским заставама накићене. Пловидби сметају многе воденице, што су на Морави; ваљало би, да су оне тако смештене, како неби могле сметати лађама. Требало би сељацима забранити и то, да не оставе посечене пањеве близу обале, одкуд их вода однесе у корито реке, кад је велика. — Овај пловни покушај обрати на се, као што чујем, пажњу светлога кнеза, коме се мора од дана на дан поднети извештај о њему. Издата је понтонерима заповест, што станују крај моравске обале, да лађама у случају нужде буду од помоћи. — Закључено је, да се магазе мајора Мише и друге зграде крај савске оба-

ле овдашње одкупе и сруше ради пристаништа. — Одправљен је један финансијски чиновник, да прегледа ђумруке крај Саве и Дрине. Други је опет пошао у унутрашност Србије ради контролосања стања јавних каса.

Живост у дућанској радњи престала је. Паланчани отидоше свите се пазари ограниче на местну потребу. Бакали ипак прилично пазаре, исто тако и гвожђари, слаба је пак болтацијска радња. Извоз ране још једнако траје. Пароброд „Делиград“ ономад је отпловио са 26.880, а „Дуна“ маџарског друштва с једним шлепом натовареним са 7140 центи жита. Товаре се 2 шлена и 1 растов. Жито 125—126, јечму 65, кукурузу 70 гроша 100 ока. — Коже овчије прилично су пролазиле ове недеље по 27 гроша чифт. Мало их има на пијаци.

Пожаревац, 19. Марта. (о. д.) Дућанска је радња прилична код нас, премда није онаква, како би требало да је код толико силних новаца, што су у сељака. Најбоље пролазе шећер и кава, по том шпиритуози, прилично и болтацијска роба, јер се сада мало више накита налази у жена. Али уопште, дућанске радње сад пред празницима нису много боље него што су обичне године. Сељаци немају потребе, и неизвесност у политици чини, да готовност свем другом претпостављају. Знатни сувишак у својем приходу они чувају у ћемеру; не употребе га ни на побољшање својих обиталишта, нити на одећа, нити покућанство. Једно што више пића троше. Поједини изузетци пису ни ту меродавни. Кад помислим на силни извоз сировине из тих крајева, да је само окружије пожаревачко од јесенас најмање 10 милиона ока жита извезло, то се немогу доста начудити познатном друштвеном развиту сељачком. Кад идиш у село ни на чему се неможе опажати добро повчано стање. Има села у нашем округу, н. п. Божевац, Батуша, која су свако поједино по један милион ока ране, и то за најбољу цену продала, а појединих сељака, који су 20.000 ока жита продали, и до 500 дуката добили за своју робу. Један ме Божевчанин уверава, да у истом селу сад има 30 хиљада дуката готовине код сељака, то село има до 400 кућа које, кад гледаш, неби рекао, да у њима имућни људи обитавају. Куд је тај силни капитал, служили за оживљавање продукције, носи ли плода у трговини? Не, мртав је, и од ште-

те по народну привредност, јер је извучен из циркулације. Неби ли било време, да се такав штетан обичај парализира *установљењем штедионица* по неким окружним варошима, где би сељаци своје новце могли с плодом на оставку дати, и тиме би се капитали повратили циркулацији! Једно на друго може се узети, да

сваки сељак 10 -- 15 дук. има који му осташе, почем је све своје потребе намирио.

Житарска радња врло је жива на овдашњој пијаци. Од петнаест дана овде се цене чврсто држе при свем том, што су у Пешти усљед падања дуката попустиле. Плаћа се жито 120, на дубровачку скелу

постављено 125, јечам овде 60, у Дубровици 65 гроша 100 ока. И са овчијим кожама радило се прилично; купују их по 22—23 гроша пар. Од јуче (Понедељник) три се шлепа товаре на дубровачкој скели, два са житом и један с јечмом. И једна се житарица почела јуче са житом товарити.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	18.	19.	20.	21.	22.	23.
М а р т а						
Дукат песарски	5 46 ⁵ / ₁₀	5 47 ⁵ / ₁₀	47 ¹ / ₁₀	5 48 ⁵ / ₁₀	5 51 ⁵ / ₁₀	5 52
Сребро	113 25	112 75	113 --	113 --	113 15	113 25
5 ⁰ металица	56 25	56 60	56 70	56 20	56 35	56 35
Ови с кам мај—новем.	57 50	57 70	57 65	57 40	57 40	57 20
5 ⁰ народна зајам	63 20	63 20	62 80	62 60	62 60	62 65
Акције народне банке	704 --	703 --	705 --	705 --	702 --	700 --
„ кред. завода	188 70	189 40	188 70	183 10	182 80	182 20
Лозови 1860. године	81 90	82 --	82 20	82 --	82 10	81 90
Лондон	115 50	115 40	115 45	115 50	115 70	116 20

Пловидба местне лађе до 19. Априла.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахатау јутру
Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 12 и по сахата по подне
Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у три сахата после подне
Из Земуна у Београд, у 5 и по сахата после подне.
Из Београда у Земун, у 6 сахата после подне.

Пловидба пароброда на Дунаву, Сави и Тиси.

Од Земуна до Пеште: Сваки дан, осим Среде, у 6 сахата увече.
Од Земуна до Оршаве, Галца, Цариграда: Четвртком, по доласку пештанске лађе.
Од Земуна до Сиска: Четвртком по доласку пештанске лађе.
Од Земуна до Сегедина: Недељом и Четвртком у подне.

Брзо поучење у Красопису СВАКЕ ВРСТЕ.

Част ми је, поштованој публици на знање дати, да ћу овде у Земуну поучавати у красопису сваке врсте. Велика моја практика и поуздана метода у тој струци свагда имадоше лепа успеха, те зато и могу свакоме за добар успех гарантовати. Што сам на лак начин и за кратко време то постигавао код војника регименте грофа Коронина, Принца пруског, барона Росбаха, код девете и шесте жандармеријске регименте у Темишвару и у Пешти, даје ми повода, да поглавито особе војничког сталежа по са свим умереној цени поучавам.

ЛУЈ ХАНДЕЛСМАН,

красописац, обитава код „прног орла“.

ФЕМКА ПЕТРОВИЋЕВА,

маршанпмодкиња,

препоручује своје стовариште разнога женскога накита по најновијој моди. Особито препоручује своје мушке и женске шешире, француске и округле, од сламе, од крепа, од баста, од длака; наките за главу, капе, шмикетне, наруквице, као и шиљоне (потиљаке). — Сваку наруквину прима и извршује по моди или на зактевање по умереној цени. — Дућан њезин налази се у кући г. Лазе Урошевића у господској улици.

EUFEMIE PETROVIĆ, Modistin,

empfiehlt ihr Waarenlager aller Arten von modernen Frauenputz, insbesondere von Männer- und Damenhüten, französischen und runden, Strohz, Krepp, Bast- und Kopshaarhüten, von Kopfputz, Hauben, Chemisettes, Manchetten, Chignons u. s. w. Dieselbe übernimmt und verfertigt jeden Auftrag nach neuester Mode oder nach Wunsch zu billigem Preise.

Das Geschäftsfokal befindet sich im Hause des Herrn Lazar Urošević in der Herrengasse in Semlin.

ПРОДАЈА КУЋЕ.

Кућа у Земуну, преко пута од старе цркве, под бројем 979, у којој имаде 3 собе, кујна и т. д., и која је са шиндром покривена, продаје се из слободне руке. Ко жели ту кућу купити, нека се обрати на под писану у Београду, или на уредништво овог листа.

Александра Петровић,

у Београду у Савањали код Табачке чесме у кући г. Танасије из Конзисторије.

Aufforderung.

Derjenige, dem ich den Roman „Verlorene Seelen“, 3 Bände, und Turgeniev's Novellen, überreicht von Fr. Bodensädt, 2 Bände, dargeliehen habe, wird höflichst ersucht, diese Bücher mir zurückzustellen.

M. Ivić.

ДОБРА ДВА КОЊА.

У Белој цркви налазе се два јашаћа коња г. пуковника Кенига на продају.

ОБЈАВА.

Код подписаних налази се стовариште правога хидраулкога цемент-креча из Куфштајна у Тиролској, и могу сваку наруквину на тај креч, било на мало или на велико одма извршити.

Цена је бечкој центи

Овде на лађи . . . ф. 1.65,

На обали београдској ф. 1.70.

Браћа Н. Димитријадеc,
у Земуну.

Anzeige.

Bei den Gefertigten befindet sich die Niederlage von echtem Cementkalk aus Kuffstein in Tirol, und sie sind demnach in der Lage, jeden Auftrag und jedes Quantum sofort auszuführen.

Der Preis des Cementkalkes

franko hier Schiff . . . fl. 1.65,

Belgrader Ufer . . . fl. 1.70.

Brüder N. Demetriades
in Semlin.

ИЗЈАВА.

Јављам како својим трговачким пријатељима тако и поштованим муштеријама, да је од 1. овога месеца г. Гавра Миљковић престао бити ортак у досадашњој заједничкој нашој трговини и да је како свој у тај посао уложио капитал, тако и његов добит у суми од 1200 фор. подпуно примио.

У једно препоручујем своју трговину, коју ћу одсад под сопственом својом фирмом водити.

К. Антонијевић.

Трећи део : „Борба за круну.“

1. Цезар или Марије.

Да се вратимо у Кверетаро. Максимилијан је седео са маршалом Мирамоном у манастиру Ла-Круци у једној соби. Беше јако брижан и замисљен.

— Ваше величанство, листоноша Јосиф вратио се од Маркеца, и жели да вам преда депешу.

— Зовните га! проговори цар нагло.

Мирамон оде, а Јосиф дође и остане сам са царем.

Ррђав му је глас донео. Све је пропало, нити има још где царске војске изван Кверетара, где се цар са остатком утврдио.

Пропаст је извесна. С тога науми, да пошаље још Јосифа к Јуарцу с поруком, да ће се предати, и да ће се за увек одрећи престола, само да га пусти да се слободно врати у Европу.

Царство је већ издисало, и цар се могао у Кверетару само толико држати, докле хране узтраје, што је војсци подељено. Јосиф мора дакле с одговором похитати. Он се обећа цару залажући и живот свој за спасење цареве.

Док је цар писао председнику републике, да га пусти, да се слободно врати у Европу, а за то ће се он одрећи престола, дотле се пуковник Лопец преоблачио у једној удаљеној собици истога манастира. Обукао је просто војничко одело, па и сабљу је заменио пошироким ножем и осим тога узео је револвер са собом.

Могло се на њему видети, да је узбуђен. Страшне мисли мора да му пролетаху кроз главу. Кад је био готов уђе у другу собу, где му синчић од својих осам година на кревету спаваше. Он га гледаше дуго с прекрштеним рукама, па онда га пољуби и нагло излети из собе. Дете стаде плакати за оцем, на што и мати изађе из близне собе, и стане га утишкавати. Жена спази мужевљево одело и његову сабљу, али од њега ни спомена, па се и сама даде у бригу. Но пре него што је дете опет успавала, зовне и друго још мање дете и сви троје клекну и тако се молише богу за оца својега, а она је поред молитве још и тихо сузе ронила за мужем својим, јер најје знала, шта је с њим.

Манастир Ла-Круца опасан је јаким зидом. На томе зиду има једно тридесет стопа од земље читав ред прозора, на којима је јако гвожђе. Баш је било једанаест сахата ноћу кад се један од тих изнутра отвори, и дугачко уже кроз њега па земљу паде, по којем се неко полако спусти. Кад је стао на земљу одахне мало, па онда најљиве пође даље доста незгодним и тешким путем. И дође на неку чистину, што му је ваљада опредељено место било, јер ту звиждну, истина не гласно, али подуже. Видело се да је то удешен знак за уху, које слуша.

Одмах по томе зачуше се кораци. Два републиканска војника са једним официром дођоше пред бегунца. Официр је ишао к њему запетим реролвером, и кад је дошао пред њега, искао му је оружје. Бегунац му преда свој нож и револвер, на што га републикански официр учтиво позове, да пође с њиме.

Дођоше до заповедникова шатора. Бегунац уђе унутра, а она тројица остану на пољу. Пред шатором сеђаше Ескобедо и Корона, као да су баш и очекивали дошљака. Хладно се поздравише и бегунац — а то је био пуковник Лопец. Одмах отпочне, да је он онај, што им је поручио, да ће им предати град, који је републику толико крви стао, па кога још скоро нећеју узети, а већ и сами трпе оскудицу у храни као и царска војска. С тога нека се користе тиме, што им он нуди, т. ј. да његовим издајством уђу без по муке у град, па ће тако још и цара ухватити, што је иначе не могуће, а без тога, која им вајда од града. Догод цар живи биће немира у земљи и борба неће престати.

За ту услугу републици искао је Лопец једну регименту у републиканској војсци.

Ескобедо се мало премишљао, али се побоји, да неће прекинути тиме преговоре с њиме, те му обећа да ће то добити, и да ће остати у чину у којем је.

После углављена уговора врати се Лопец у град, а Корона одмах оде председнику републике у Потозу, да му пријави целу ствар, и да добије допунтење за такав рад.

Максимилијан је седео у соби и писао писмо Јуарцу. Унутрашњи бол и немир честога је прекидао у послу. Кад је свршио, прочита га још један пут и запечати великим државним печатом. За тим зовне Јосифа и преда му писмо.

— Ево вам ово писмо. Предаћете га Јуарцу председнику репу-

блике, који је сада са станом својим у Потози. Ствар је врло важна. Од одговора председникова зависи опстанак царства, зависи судбина мојих јуначких синова. Њему морате у руке предати, јер ако падне другоје шака све је пропало. Ако га у вас нађу, с места ће вас стрељати. С тога промислите добро, можете ли и хоћете ли се примити тога опасног посла?

Јосиф одушевљено обрече цару.

— Па кад ће те се вратити?

— За четрнаест дана мислим за цело.

— Добро. Сада идите с богом! Он нека вас штити и прати. Кроз један сахат напашће наша војска на јужној капији на републиканце. Гледајте да сретно употребите ту прилику, па да с њима изађте из града.

Тек што је Јосиф отишао, дође кнез Салм-Салм к цару, његов верни пратиоц. Дошао је да прими налоге за сутра, јер тај дан беше мир одмор.

Цар је био јако забринут. Видео је да се у граду неможе одржати, а споља му нема ко помоћи, да мора дакле пропасти, ако му Јуарец још и сада одбије понуду.

Још је једину мисао имао, као спасоносна, да са заоставших осам хиљада војника продре кроз републиканску војску, да се дохвати горе, и отуда онда да напредне сву снагу против победоносних републиканаца.

Другога изгледа нема. Или бежи, или падај, јер нема помирења између браниоца монархичког принципа и одушевљених бораца републиканских.

Цар мора учити бегати, као некада Марије, или умрети, као Цезар.

2. Михајило Лопец.

Кад се Лопец из непријатељскога стана вратио, и у собу ушао, затекао је жену своју, где клечи пред спаситељевом сликом. Била је јако узбуђена, и навалила је на њега, да јој каже, где је био. Лопец се знао брзо домислити, и своју жену ублажити. Но кад је она отишла спаваати, а он сам остао у соби, поче га немир морити. Сетио се жене и деце своје, на којима ће остати срамно име његово. Много је прошло бурни часова ноћни док наиђоше на њ ведрије мисли, да опет макар и тиме, слободи и независности своје отачбине служи, те се мало смири и заспа.

Корона Регула ишао је пут Позе к претседнику. За чудо се изменио ђенерал у ово неколико последњих месеци. Беше сувише озбиљан, нити се мешао с осталима официрима републиканским. Са свим се повукао од света, као да се плашио људи.

Али други неби можда могао ни подпети то, што је он препатио за то време, од како му жена умре. Колико је сиромас крви пролио бојак бијући, колико је страха грађанскога рата претуррио, колико је стењао под болом осећања и увређена поноса свога док је дошао до среће своје, док је њу добио, па сада у највећем блаженству, остаде му у наручју — мртво тело!

С њоме је сахранио своју младост, своје срце, своје одушевљење и све своје. — — —

Он је на путу своје тако хитао, да је читава два дана пре дошао, него што је мислио.

Јуарец је дочекао гласника републиканске војске, од које је судбина мексиканска зависила, са необичном почашћу.

По дочеку се видело, да му још признаје његове велике заслуге за републику, јер је Корона много радио и привредио као тајни посланик код вашингтонског кабинета.

Претседник га је задржао на ручак, а после тога отишао је с њиме у свој кабинет. Јуарец је добро изгледао, и боље него обично. На лицу му се могаше читати као неко поуздање, е којим очекује будућу славу.

Ту му Корона изјави због чега је дошао. Јуарец га је мирно саслушао, али као да није имао велико поуздање у Лопеца, који хоће за новац своје име и част своју да проигра и издајством жигоше. Но ипак је пристао на то, јер је ту видео добит и корист отачаства. Уштедиће неколико хиљада синова земљи, који би морали пасти под зидинама градским јуришећи на њ. А и целу ће војску сачувати од патње и невоље, која је већ и на њих ударила, јер хране немадоше задоста, па су морали своје коње клати, да себе захране. А што је најглавније, тако ће се мир што пре повратити малксалој земљи.

Но сад пође Корона и даље, те стане световати претседника, да буду милостиви према побеђеном непријатељу, да цара и маршале му непогуби, како би светло име републици остало, и како се неби после опет немир дизао у земљи свећећи крв њихову.

Претседник га је мирно саслушао, па му онда одговори:

— Ви се враћате сада опет у стан. С тога ћу вам казати, како о томе мислим, да се знате управљати. Стоји ли цар изван закона или под законом земље наше? Република познаје само један закон. Сваки има једнако право и једнаку дужност. И њега веже наш закон. Он ће му и судити; он мора — умрети! Немојте ђенерале, мислити да то чиним из освете, или да жедним за крвљу. Не, него зато што би он свагда био опасан по републику. И шта би народ казао, кад би га жива пустили? Имали и једнога официра у нашој војсци који нема да тражи од побеђенога непријатеља живот свога еродника или пријатеља? Па да су барем пали у јуначкој борби, него их све срамно као преступнике погубише. Зар би и ви могли, да се несетите Ромера, Ортеаге, Патонија, који падоше од царскога ђулета? Ви би им можда могли све то и опростити, али ја не могу. Па немојте заборавити на ону грдну већину, која једва чека, да јој се жртве предаду. Кад бих га ја помиловао, мислите ли, да Ескобеда, Добладо, Кортина неби протестовао народу против тога? Та ето Ескобеда већ сада ради да приликом новог избора дође на претседничку столицу. Свет ће ме можда и осудити због тога, али он ће само претседника осудити, а човека неће. Моја савест и тежња моја остају чисти. С поносом могу рећи овоме столећу, да на слободу и независност Мексике никад заборављао нисам. С тога извршимо постојећи закон најстрожије и кликнумо одушевљено, догод је Америка прибежиште слободе: да живи независност — да живи република! Идите ђенерале, и обзнаните војсци моје речи.

9. Маја 1867. напала је царска војска из града на републиканце. Напред је ишла регимента мађарски хусара, које је Лопец предводио. Затим је ишла инфантерија под Мејјом и Мирамоном. Резерву, која се из пољских улана састојала предводио сам цар. Борба је била очајничка, али све заман-републиканцима, немогоше одољети. Максимилијан је погледао на гору, али кроз републиканце није могао до ње доћи. И морао се опет повући у град. Војници јадни, уморени и скоро сви рањави.

Као утучен ишао је Максимилијан напред а за њим ђенерали ћутајући.

Кад је дошао у собу своју као мртав пао је на постељу. Обадвручке покрио је лице, као да би хтео, да све заборави.

Међу тим уђе кнез Салм-Салм и зашита га шта жели. Кад га угледа скочи и ватрено му стисне руке.

— Ах, кнеже, ја почињем очајавати.

— За бога, величанство!

— Зацело, пријатељу! И сад сам закључио да још један пут нападем на непријатеља, па онда, онда — да умрем! —

3. Борба за круну.

Беше 13. Мај! Сунце је село и мир је наступио у свима улицама опседнуте вароши. Само стражари прекидаху тишину, када се сваке четврти сахата довикиваху.

Војска је почивала у дубокоме сну. Само је још цар њезин био будан.

И десети сахат ноћи изби. Максимилијан је ходао по соби горе доле с прекрштеним рукама и набраним челом.

Кнез Салм-Салм уђе и јави му да се Јосиф вратио од Јуареца. Цар се као из сна трже и брзо позове Јосифа унутра.

Јосиф уђе с повезаним челом ослањајући се на штап, а кнез изиђе.

Настаде тишина. Чинило се, као да цар није смео питати бојећи се зла гласа, а Јосиф као да није смео казати јер неповољан глас носи.

Најпосле га позове цар, да му каже у две у три.

Све је пропало! једва изговори Јосиф.

Максимилијан као громом поражен клону у наслоњачи.

Опет настаде тишина.

И опет се цар наједан пут диже, као да је свладао бол свој, и позове Јосифа, да му каже поруку претседникову.

— Хладно ме је дочекао, почне Јосиф, и казао ми је да испоручим вашем величанству, да би вам он друкчије одговорио као човек, али као претседник републике мора овако. Колико се сећам ово су речи претседникове:

Цар пристаје да од данашње монархије створимо републику, и нуди ми претседништво државнога савета. То никако не могу примити, јер би тиме браниоцима мога досадашњег достојанства и воље народне скупо и тешко извојевану победу отео и уништио. Републиканска војска неби никад на то пристала, и народ би ме за то проклео.

Цар тражи даље, да пустим њега и његову војску да се слободно врате у Европу, а за то да се одрече престола за навек. Ни то му немогу никако испунити.

(Наставиће се.)

„АЛА МИ ЈЕ ДУГО ВРЕМЕ.“

(Свршетак)

Најгоре је са високородним женскињама. Њима је увек дуго време. Млади људи сувише их поштују, а стари опет мало. Њихов женски пол слабо их занима, толико исто мари за природу и књигу, а у цркву ићи то није „мода.“ Шта дакле да раде? Ништа друго него морају — зевати. Али кад се зева, морају се уста отворити, а са зубима, знате, — траљаво стоји. Шта да раде за бога? Да економишу у свему? Ах то је просто! Неостаје им дакле ништа друго, него да играју и да спавају. Каква милостива, која се по целу ноћ игра, легне тако исто задовољно још у осам сахати, ако нема никакве забаве, а то је опет хиљаду пута боље, него надгледати кућу и неговати децу. Дабогме!

Свађе у кући између мужа и жене, или како друкчије, често се рађају једино из дуга времена. Најпре се излије гњев на млађима, па онда иде редом.

Ваљда сте видели кадгод кад у друштву за столом тишина завлада. Свима је дуго време. Онда узме један нож, виљушку или тањир, па се с њиме игра. Други прави куглице од леба. Трећи се накашљује или шмрца. Четврти ће проговорити о времену: „лепо време“ или „ружно време!“ па је онда готов. Пети испусти чашу, тањир или салвет, а кога највећа мори дуго време, тај сваки час брише свећу, ако већ пре тога нечисти и негриска нокте. Неки стари хинохондриста, који није радо гледао, кад му жена са ћерком иде у шетњу, није ручавао као други људи, него је дао поставити астал на балкону или код прозора, а то е тога, што је ипак и сам увиђао, да им треба промене.

Хелвечије је тврдио, да би и мајмуни били људи, кад би им било дуго време, овако немају те нужде, догод нас невиде у својим менаџеријама.

Неки празноглавић звалио се како њему није никада дуго време. На то би му могао лепо одговорити, да није ни животиња.

Дуго време може највећима духовима бити. То нам је природа дала, као и сан, да се опоравимо. Кад је Менделсону било дуго време, он је бројао цреп на крову, а он је био велики дух,

Многи се убише из дугога времена. Од тих убица већи део није био ожењен, јер да су били ожењени, жене би им растерали дуго време кавгом и тиме што им не би никад дали за право. У Инглеској има доста такви случајева. Тамо ће те наћи гроб, са оваким натписом:

У овоме гробу
Лежи Роберт Џонс
Из времена дуга
Убио се он.

То је до душе најпозданији начин, да се опростите дугога времена. Један енглески пуковник убио се, као што сам вели у писму, које је оставио после себе: што му је додио живот, и што му додија то ваздан закопчање и откопчање, па као средство против тога препоручује одважност и — ђуле. Инглес се дакле убије, кад му је дуго време. Други народи опет пију. Немац пуши. Француз игра и пева. Шпањолац уздише и моли се богу. Италијанац спава. Пољак псује. Турчин се извали и пије опијум. А Србин? Он је у томе, чини ми се, и Пољак и Италијанац, и Немац и Шпањолац, само што се не моли као он, али Турчин, Енглец и Француз никако није. С њима није род.

Сиротуњи је ретко кад дуго време, јер има свога посла и своје невоље. А у сиротињу долазе већином и наши учитељи, па и свештеници и списатељи.

Још може човеку бити дуго време, кад пред вратима каквог великог господина или господара чека, да га пусти у нутра.

Човеку је дуго време, и кад је у каквом месту, где неразумје језика онога, којим они људи говоре, а тога можеш наћи на све стране у нашој држави.

Што год очекивати, па недочекати, лежати у кревету па не моћи заспати, верно и поштено служити, па не напредовати и не бити награђен, то су три зла, што човека мори, и због њих му мора увек бити дуго време.

Па и оним људима мора да је ужасно дуго време, који у механи, где је све јефтино, свакога грде и руже, а себе хвале и узносе. Ти људи, кад би их метнуо на кантар правде, најлакши би били у поштењу, у ис-

тини, у верности, у родољубљу и у лепом, патријотском одушевљењу за сваки посао народни, ај су брзи и замашни у нескладним речима и непријатељском понашању. Код таквих људи они су непоштени, који се за поштење увек борише, и који се деспотском притиску одуширају, па који су најпосле због тога и земљу морали оставити и па слободно се огњиште вратити, а поштени су они, који своје огњиште остављају, те у туђину иду, да туђина дворе. Они устају као браниоци царевине и цара (наравно поред — вина), а овамо и немају никога у околини својој, да напада нато, називају неке републиканцима, а овамо ти „неки“ зацело и боље мисле и више поштују то, што они бране. По томе судећи мора да је тима људима, што тако беспослички диванишу, ужасно дуго време. Кома је тако дуго време, не помаже ни она велика нација граф бити.

Сиротињу никад не намучи посао толико, колико господу и беспосличаре дуго време.

„У овакој Европи дуго ми је време,“ рече Наполеон и диже се на Русију. Томе има захвалити, што је му пропао царски престо. Но кад је после тога дошао на острво, још му је дуже било време, и у Европи је наступила нека празнина, особито код његових приврженика и код новинара.

Смешно је чути, кад се људи туже на дуго време, и како је кратак живот. У младости би често дали читаву годину за један сахат, а у старости ништа није брже од времена. Тако младост и пева и каже да би дала: „за један часак радости — хиљаду дана жалости.“ Чуо сам једнога старца, коме је на глави већ пун месец био, где је то овако преиначио: „за један часак младости — хиљаду дана старости!“ Верујемо ти старче.

Најиречи и најпозданији лек против дугога времена, то је: лепа и пристојна душевна забава, озбиљан посао и занимање и наука. Ко се тиме занима, не може му бити дуго време.

Овде ћу прекинути беседу о дуготе времену. Мило ће ми бити, ако сам читатељима и читатељкама овим приуговорио само и „један часак радости“ и радо ћу примити „хиљаду дана жалости“ њихове за „бандол“, што их ове недеље оставља.

Ах, жалости!

По „Демокриту.“ С. П